

der har gjort sig skyldig deri, og hvad det er for Mennesker, der have fundet sig i at se paa disse Forhold. Jeg beder det ærede Medlem at oplyse dette nærmere.

Formanden: Folketingsmanden for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Christian Rasmussen: I Anledning af de Udtalelser, det ærede Medlem fra Ruds-Vedby (H. L. Jørgensen) fremsatte om, at han troede, at Forholdene for de sindssyge vilde blive bedre, hvis man havde dem paa kommunale Anstalter; og at det ikke var Hensynet til Prisbilligheden, der gjorde, at man skulde oprette saadanne og der optage de sindssyge, der efter hans Mening var mest kapable til at komme der, samt at de bedre kunde paa tale deres Ret gennem deres paarørende paa en kommunal Anstalt end paa de store Anstalter, saa tror jeg, at det ærede Medlem svæver i en vældig stor Vildfarelse. Jeg kan nævne Eksempler, og jeg skal nævne en bestemt Anstalt, en Anstalt, som jeg har et ret nøje Kendskab til, Tikøb Arbejds- og Forsørgelsesanstalt oppe i Nordsjælland, der har eller har haft en Sindssygeafdeling. Nu er den heldigvis brændt, og jeg vil haabe, at den højtærede Minister forbyder, at den opføres som Sindssygeanstalt mere. Om denne Anstalt er det oplyst, at man der havde en Læge, som absolut ikke egnede sig til at have med den Slags Sager at gøre, som kun i Ny og Næ kom paa Anstalten, og som ikke havde den mindste Forstaaelse af, hvorledes sindssyge skulde behandles. Jeg skal nævne, at for en Del Aar siden var den Sag fremme, og Tikøb Sogneraad vedtog den Gang at anlægge Sag imod dem, som havde angrebet Anstalten, men gemte klogelig Sagsanlægget i sin Skuffe. Men der kom dog bl. a. frem, at en Kvinde, man havde der, og som til Tider var uregerlig, behandlede man paa den Maade, at man skar Hul i en Sæk og trak den ned over Hovedet paa hende og bandt fornedet, saa at hun ikke kunde røre sine Arme. Der kom mangfoldige andre lignende Forhold frem ved den nævnte Lejlighed. Men senere — det er ikke saa mange Aar siden — fik jeg bl. a. Meddelelse om, at Lægen havde beordret, at en sindssyg, som til Tider var uregerlig, skulde have 20 Spande Vand over Hovedet, naar vedkommende blev uregerlig. Da Sagen blev dragen offentlig frem, sagde vedkommende Læge: Jeg

troede ikke, det var 20 Spande Vand, jeg havde sagt, jeg troede kun, jeg havde sagt 6. Der blev skredet ind fra de paagældende paarørendes Side, uden at det hjalp det allermindste.

Formanden: Tiden for en kort Bemærkning er udløben.

Sabroe: Da jeg første Gang for en 3—4 Maaneder siden aflagde Besøg paa Brejninge Aandssvageanstalt, viste Professoren mig omkring paa den, og blandt andet fik jeg Lejlighed til at se det saakaldte Cellehus, hvor de uheldbredelige Patienter var anbragte. Vi gik ind i en af Cellerne, og saa sagde Professoren til mig: „Se, her er en Mand, som i over 20 Aar har staaet tøjret paa en Mark i Vendsyssel paa Brønderslevengen. Han blev bragt hertil af 3 Mand, bunden paa Hænder og Fødder, og han havde Bidsel i Munden — De kan se Bidslet her henne i mit Museum —, naar De gaar ind til ham, vil De se, at han er rolig; De kan godt tage ham i Haanden, han har Muffe paa; han er glad ved, at nogen hilser paa ham. Navnet Hejlesen er det eneste, han har Forstaaelse af; der maa rimeligvis være en af hans Bekendtskab eller Familie deroppe, der hedder saaledes. I de 3 første Maaneder, han var her paa Anstalten, maatte der 3 Mand til for at made ham; de to Mand maatte holde ham fast, medens den tredje made ham. Nu er han fuldkommen rolig. Det er den Mand, som stod tøjret paa Marken oppe i Vendsyssel, og Ungdommen i Landsbyen morede sig med at drille den sindssyge, og saa sparkede og bed han fra sig.“ Lægen erklærede, at han ikke troede, det var af ond Villie, men at det kun skyldtes Tankeløshed, at man havde baaret sig saaledes ad. Han fortalte mig, at den Mands Moder — Manden var omkring 50 Aar — hyppig kom paa Anstalten og aflagde Besøg. „Hun havde ikke haft Anelse om, at der var en Aandssvageanstalt, hvor saadan en Mand kunde blive anbragt. Og det er vist Tilfældet endnu enkelte Steder her i Landet, at Folk have Ukendskab til, hvilke Institutioner der findes her i Landet.“ „Men“, tilføjede Professoren: „Hvor har nu Distriktslægen været henne, hvor have Myndighederne været henne, at de kunde taale at se denne sindssyge Mand staa tøjret derude paa Marken?“

Jeg er overbevist om, at den Mand, der har givet mig denne Meddelelse, løber ikke fra sit Ord. Det er en paalidelig og